

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 21.12.2011
Sayı: 158

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Belediye Gelirleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun teklifimiz ve gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Mustafa Moropolu

Şenol Pavey

Alaattin YÜKSEL

CHP İzmir Milletvekili

Melike Öner

Dr. Sarpın Tunceliler

Ali

İst. M. Y.

Rıza Türmen → İZMİR

R. Y.

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	- İktisat				
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe				
Tarih:	13 Ocak 2012		E. No: 2/263		
Yen. Uzun.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.	
TBMM BAŞKANI					

T B M M
Kütüphane ve Arşiv HİZM. BAŞKANLIĞI
21 Aralık 2011
Numara :

T B M M
KÜTÜPHANE VE ARŞIV HİZM. BAŞKANLIĞI
21 Aralık 2011
No: 63389

GEREKÇE

Ülkemizde sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmenin doğal sonucu olarak; artan nüfusun hızla kırsal kesimden kentlere yönelmesi, kentlerin çağın gereklerine göre yeniden düzenlenmesini ve imar hareketlerinin daha plânlı olarak organize edilmelerini gerektirmiştir. Bu durum doğal olarak yerel yönetimlerin mali kaynak ihtiyacını artırmıştır. 26.5.1981 tarihli ve 2462 sayılı Belediye Gelirleri Yasası'nın 86., 87. ve 88. maddelerinde yer alan, "Harcamalara Katılma Payları"na ilişkin düzenleme bu amaçla oluşturulan belediye gelirlerinden biridir.

Harcamalara katılma payları, bir program dâhilinde veya istek üzerine gerçekleştirilen işlerde, bu hizmetler nedeniyle yapılan giderlerin tamamıdır. Bu paylar, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile İller Bankası tarafından saptanan ve yayınlanan rayiç ve birim fiyatlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydı ile yapılan gerçek harcamalardır. Ödeme yükümlülüğü, hizmetten yararlanan arsa ya da bina sahibine aittir.

Ancak 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14/a maddesinde "İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı..." gibi işler belediyelerin başlıca görev ve sorumlulukları içinde sayılmıştır. Nitekim bu işlerden olan yol ve kaldırım gibi kentsel altyapı hizmetleri vatandaşlar tarafından Belediyelerin yerine getirmek zorunda olduğu temel bir kamu hizmeti olarak görülmekte ve bunun bedelinin halka yansıtılmaması gerektiği savunulmaktadır. Vatandaşlar fikirleri sorulmadan, çoğu zaman da kötü ya da eksik yapılan yol ve kaldırım çalışmalarından dolayı kendilerine fatura çıkarılmasını haksız bulmaktadır. Binalara ruhsat verilirken zaten yol parası, tretuvar parası alındığı belirtilmekte, beş senede bir gelen her yeni belediye yönetiminin keyfi olarak sağlam dahi olsa yol ve kaldırım çalışması yaptırdığını ve bu harcamalardan kendilerine nasıl hesaplandığını dahi bilmedikleri bir pay çıkarıldığını belirtmektedirler.

Yol harcamalarına katılma payının hesaplanmasında ve uygulanmasında yaşanan zorluklar, karışıklıklar ve adaletsizlikler Mülkiye Müfettişlerinin ve Sayıştay Denetçilerinin raporlarına da yansımaktadır.

Öte yandan yüklenici firmalara gördürülen su ishale hattı, kanalizasyon ana hattı, doğalgaz ana hattı, su ve doğalgaz abone bağlantı çalışmaları sırasında meydana gelen bozulmalar nedeniyle belediye tarafından ihale edilerek yeniden yaptırılan asfalt bedelinin "Yol Harcamalarına Katılım Payı" adı altında vatandaşlardan alındığı görülmektedir. Ya da yüklenici firmayla yapılan sözleşmede bozulan yol ve kaldırımların tamiratına da yer verildiği halde, bu tamiratın masrafı mükerrer olarak vatandaşlara da yansıtılabilmektedir.

Ayrıca, uygulamada kişilerin kendi talepleri üzerine yapılan su ve kanalizasyon harcamaları ücrete tabi işler kalemi yerine, harcamalara katılma payı olarak kayıt altına alınmakta ya da 3194 sayılı İmar Kanununca altyapı hizmetinin götürülmesi sonucu alınan teknik altyapı bedellerinin harcamalarına katılma payı olarak vatandaşlardan tahsil edildiği kaydedilmektedir.

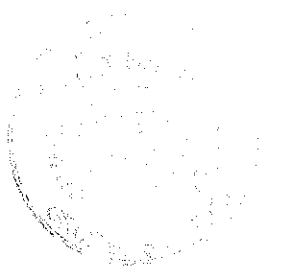
Sonuç olarak bazı belediyeler, halkın tepkisine neden olan yol harcamalarına katılma payını ya hiç tahsil etmemekte ya da kanun ve ilgili yönetmelikte öngörülen şekle uymamaktadır. Yol harcamalarına katılma payını almamak için Belediye Meclislerinde kararlar alan Belediyeler de mevcuttur. Fakat bu belediyeler Sayıştay denetimlerinde yasanın emrettiği bir geliri tahsil etmedikleri için belediyeyi zarara uğratmakla suçlanmaktadır.

Dolayısıyla belediye yönetimleri, vatandaşların tepkisi ve ilgili kanun hükümleri arasında sıkışmış durumdadır.

Bu sorunların en aza indirilmesi ve yol harcamalarına katılımda adil bir uygulama yapılabilmesi için 2464 sayılı Kanunun 86. Maddesindeki c) bendinde sayılan “Kaldırımsız ve bakımsız bulunan yolların, kaldırım veya parke kaldırım haline getirilmesi veya asfalt yapılması, kaldırım veya şose halindeki yolların da parke, beton veya asfalta çevrilmesi” ile d) bendinde sayılan “Mevcut kaldırım veya parkelerin sökülüp yeniden düzenlenmesi” uygulamaları belediyelerin günlük rutin uygulamaları haline geldiğinden, basit ve esasen bir program dahilinde bile yapılmayan uygulamalar olduğundan bunlara ilişkin olarak vatandaşlardan yol harcamalarına katılım payı istenilmemesi gerekmektedir. 86. maddenin birinci fıkrasında geçen “tamir” ibaresinin de aynı gerekçelerle madde metninden çıkarılması yerinde olacaktır.

Ayrıca, 2462 sayılı Kanunun “Payların Hesaplanması” başlıklı 89. maddesinin ilk paragrafında bulunan “bir program dâhilinde” ibaresinin de “belediyelerin imar programlarında yer alan” şeklinde değiştirilmesiyle belediyelerin bu alanda sorunlarla karşılaşmalarının önüne geçilmiş olacaktır.

Teklif edilen bu düzenlemelerle kanun ve ilgili yönetmelikteki mevcut haliyle birçok karışıklığa ve adaletsizliğe neden olan, uygulama birliği sağlanamadığı için Anayasa’nın eşitlik ilkesinin ihlali sonuçlarını doğuran, hemşerilerini mağdur etmek istemeyen belediye yönetimlerini suçlu duruma düşüren yol harcamalarına katılma payına ilişkin sorunların çözülmesi, uygulamada adalet ve kamu yararı sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

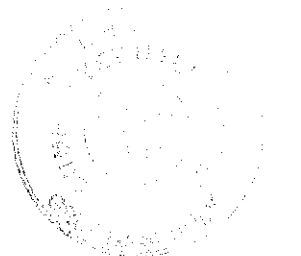
MADDE 1- Yol harcamalarına katılma payı uygulaması kapsamında belediyelerce veya belediyelere bağılı müesseselerce yapılan “tamir” işleri, belediyelerin günlük rutin uygulamaları haline geldiğinden, basit ve esasen bir program dâhilinde bile yapılmayan uygulamalar olduğundan bunlara ilişkin olarak vatandaşlardan yol katılım payı istenilmemesi ve bu faaliyetin “yol harcamalarına katılma payı” kapsamından çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yol harcamalarına katılma payı uygulaması kapsamında belediyelerce veya belediyelere bağılı müesseselerce yapılan “Kaldırımsız ve bakımsız bulunan yolların, kaldırım veya parke kaldırım haline getirilmesi veya asfalt yapılması, kaldırım veya şose halindeki yolların da parke, beton veya asfalta çevrilmesi” ile “Mevcut kaldırım veya parkelerin sökülüp yeniden düzenlenmesi” uygulamalarının, belediyelerin günlük rutin uygulamaları haline geldikleri için, basit ve esasen bir program dâhilinde bile yapılmayan uygulamalar olduklarından bunlara ilişkin olarak vatandaşlardan yol katılım payı istenilmemesi ve bu faaliyetlerin “yol harcamalarına katılma payı” kapsamından çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 3- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun “Payların Hesaplanması” başlıklı 89. maddesinin ilk paragrafında bulunan “bir program dâhilinde” ibaresinin “belediyelerin imar programlarında yer alan” şeklinde değiştirilmesiyle belediyelerin bu alanda karşılaştıkları sorunların çözülmesi amaçlanmıştır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

BELEDİYE GELİRLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 86'ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "tamir" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 86'ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan (c) ve (d) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 89'uncu maddesinin a) bendinde geçen "bir program dahilinde" ibaresi "belediyelerin imar programlarında yer alan" ibaresi olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4- Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

